

Wymagania edukacyjne z historii dla kl. 8

P – poziom podstawowy

PP – poziom ponadpodstawowy

Ocena dopuszczająca P Uczeń:	Ocena dostateczna P Uczeń:	Ocena dobra PP Uczeń:	Ocena bardzo dobra PP Uczeń:	Ocena celująca PP Uczeń:
<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>wojna błyskawiczna (Blitzkrieg)</i>, „<i>dziwna wojna</i>”, <i>internowanie</i></p> <p>– zna daty: agresji niemieckiej i sowieckiej na Polskę</p> <p>- zna przywódców Niemiec i Rosji</p> <p>- omawia etapy wojny obronnej</p>	<p>- zna postacie związane z wojną obronną</p> <p>– wyjaśnia kim byli: Henryk Sucharski, Edward Rydz-Śmigły, Stefan Starzyński</p> <p>– wskazuje na mapie położenia stron walczących</p> <p>– podaje przykłady szczególnego bohaterstwa Polaków</p> <p>w czasie wojny obronnej Polski</p> <p>- opisuje etapy wojny obronnej</p>	<p>– wyjaśnia przyczyny klęski Polski we wrześniu 1939 r.</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów związanych z wojną obronną Polski</p> <p>– zna daty ważniejszych wydarzeń związanych z wojną obronną Polski</p> <p>– wymienia miejsca kluczowych bitew wojny obronnej Polski stoczonych z wojskami niemieckimi i sowieckimi</p>	<p>– wyjaśnia kim byli: Władysław Raginis, Franciszek Kleeberg, Tadeusz Kutrzeba</p> <p>– wymienia i charakteryzuje etapy wojny obronnej Polski</p>	<p>- ocenia bilans wojny obronnej Polski</p>
<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>alianci</i>, <i>bitwa o Anglię</i></p> <p>-zna przywódców Francji i wielkiej Brytanii</p> <p>– wskazuje na mapie obszary zagarnięte przez ZSRS i III Rzeszę do 1941 r.</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>linia Maginota</i>, <i>kolaboracja</i></p> <p>– zna daty: napaści niemieckiej na Danię i Norwegię, ataku III Rzeszy na Francję , bitwy o Anglię</p>	<p>– wyjaśnia kim byli : Vidkun Quisling, Philippe Pétain</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>wojna zimowa</i>, <i>państwo marionetkowe</i>, <i>państwo Vichy</i>, <i>Komitet Wolnej Francji</i></p>	<p>– zna daty: wojny sowiecko-fińskiej zajęcia republik bałtyckich przez ZSRS, ataku Niemiec na Jugosławię i Grecję</p> <p>– przedstawia ekspansję ZSRS w latach 1939–1940</p>	<p>– opisuje kolejne etapy agresji Niemiec w latach 1940–1941</p>

	– wymienia państwa, które padły ofiarą agresji sowieckiej oraz niemieckiej do 1941 r.	– opisuje bitwę o Anglię		
– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>plan „Barbarossa”, Wielka Wojna Ojczyźniana</i> – zna datę agresji Niemiec na ZSRS – omawia bitwę stalingradzką	– wskazuje na mapie przełomowe bitwy wojny Niemiec i ZSRS: pod Moskwą i pod Stalingradem	– wyjaśnia znaczenie terminu <i>blokada Leningradu</i> – we kim był: Gieorgij Żukow – przedstawia etapy wojny niemiecko-sowieckiej	– zna daty: blokady Leningradu bitwy o Moskwę, bitwy pod Stalingradem, bitwy na Łuku Kurskim – przedstawia przebieg działań wojennych na froncie wschodnim w latach 1941–1943	- omawia odwrót wojsk niemieckich
– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>ruch oporu, getto, Holokaust, obóz koncentracyjny, pacyfikacja, gwiazda Dawida, obóz zagłady</i> – wyjaśnia kim byli: Adolf Eichmann, Irena Sendlerowa	– przedstawia założenia polityki rasowej hitlerowców oraz metody jej realizacji, szczególnie wobec Żydów i Romów i innych narodów – omawia bilans Holokaustu -zna przykłady bohaterstwa Polaków ratujących Żydów z Holokaustu; -	– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>„przestrzeń życiowa” (Lebensraum), Generalny Plan Wschodni, „ostateczne rozwiązanie kwestii żydowskiej”, Szoa, „Żegota”</i> – charakteryzuje politykę okupacyjną Niemiec – wymienia kraje, w których powstały rządy kolaborujące z Niemcami, oraz kraje, gdzie rozwinął się ruch oporu – wyjaśnia, jakimi sposobami ludność obszarów okupowanych przez Niemców niosła pomoc Żydom	– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>szmalcownicy, Babi Jar, Ponary</i> – zna datę konferencji w Wannsee – wie kim byli: Heinrich Himmler, Josip Broz-Tito – wskazuje na mapie obozy koncentracyjne i obozy zagłady w Europie – opisuje sytuację ludności na terytoriach okupowanych przez Niemców – przedstawia przebieg zagłady europejskich Żydów	– omawia postawy ludności ziem okupowanych wobec Holokaustu i niemieckich agresorów – omawia politykę III Rzeszy wobec narodów podbitych

<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>U-Boot, konwój, Enigma, lotniskowiec, pancernik</i></p> <p>– zna datę ataku Japonii na USA</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>bitwa o Atlantyk, wilcze stada</i></p> <p>– wyjaśnia kim byli: Franklin Delano Roosevelt, Erwin Rommel</p>	<p>– wymienia główne strony konfliktu w Afryce i w rejonie Pacyfiku</p> <p>– opisuje bitwy pod El Alamein i pod Midway, oraz lokalizuje je na mapie</p> <p>– wyjaśnia znaczenie bitwy o Atlantyk dla losów II wojny światowej</p>	<p>– zna daty: bitwy pod El Alamein, bitwy o Midway, walk o Guadalcanal</p> <p>– wie kim byli: Bernard Montgomery, Dwight Eisenhower</p> <p>– wskazuje na mapie obszary opanowane przez Japończyków do końca 1942 r.</p> <p>– przedstawia przebieg walk w Afryce</p> <p>– opisuje ekspansję japońską w Azji</p>	<p>– omawia działania wojenne na morzach i oceanach</p> <p>– ocenia konsekwencje włączenia się USA do wojny</p> <p>– przedstawia rozwiązania militarne, które obie strony stosowały podczas zmagania na morzach i oceanach</p>
<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>izolacjonizm, Karta atlantycka, Wielka Koalicja, Wielka Trójka, konferencja w Teheranie</i></p> <p>– zna daty: konferencji w Teheranie, desantu aliantów w Normandii, konferencji jałtańskiej, bezwarunkowej kapitulacji III Rzeszy, zrzućenia bomb atomowych na Hiroszimę i Nagasaki, bezwarunkowej kapitulacji Japonii</p> <p>– zna przywódców Rosji, Wielkiej Brytanii i Stanów Zjednoczonych</p>	<p>– wyjaśnia genezę i cele Wielkiej Koalicji</p> <p>- wymienia główne decyzje państw Wielkiej Trójki</p>	<p>– omawia decyzje podjęte podczas obrad Wielkiej Trójki w Teheranie i Jałcie</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>Lend-Lease Act, operacja „Market Garden”, operacja „Bagration”, taktyka żabich skoków, kamikadze</i></p> <p>– zna daty: podpisania Karty atlantyckiej, lądowania wojsk alianckich na Sycylii, ofensywy Armii Czerwonej na froncie wschodnim, zdobycia Berlina</p> <p>– wie kim byli: Dwight Eisenhower, Douglas Mac Arthur, Bernard Montgomery</p> <p>– charakteryzuje założenia polityki zagranicznej</p>	<p>– przedstawia etapy formowania się Wielkiej Koalicji antyhitlerowskiej</p> <p>– przedstawia użycie bomby atomowej przeciwko Japonii</p> <p>-analizuje przyczyny klęski państw Osi</p>

			wielkich mocarstw w czasie II wojny światowej – charakteryzuje działania na frontach w latach 1944–1945	
<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>Generalne Gubernatorstwo, sowietyzacja, łapanka, wysiedlenia, deportacja, akcja „AB”</i> – zna datę zbrodni katyńskiej</p>	<p>– wskazuje na mapie tereny pod okupacją niemiecką i sowiecką, miejsca masowych egzekucji Polaków pod okupacją niemiecką oraz zsyłek i kaźni ludności polskiej w ZSRS – charakteryzuje główne cele niemieckiej i sowieckiej polityki okupacyjnej</p>	<p>– zna datę podpisania traktatu o granicach i przyjaźni – podaje przykłady terrorku niemieckiego i sowieckiego (Palmiry, kaźń profesorów krakowskich i lwowskich, Katyń, Zamojszczyzna) – omawia okoliczności i przebieg zbrodni katyńskiej</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>volksdeutsch, volkslista, gadzinówka, Akcja Specjalna „Kraków”, „granatowa” policja, Pawiak</i> – wie kim był: Hans Frank – przedstawia zmiany terytorialne na ziemiach polskich pod okupacją – przedstawia i porównuje politykę okupanta niemieckiego na ziemiach wcielonych do III Rzeszy i w Generalnym Gubernatorstwie – przedstawia cele deportacji Polaków w głąb ZSRS</p>	<p>– porównuje i ocenia okupacyjną politykę władz niemieckich i sowieckich wobec społeczeństwa polskiego</p>
<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>rząd emigracyjny, układ Sikorski–Majski, armia Andersa, sprawa katyńska</i> – zna daty: powstania rządu emigracyjnego, układu Sikorski–Majski</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>Polskie Siły Zbrojne na Zachodzie, katastrofa gibraltarska</i> – wymienia polskie formacje wojskowe uczestniczące w najważniejszych bitwach II wojny światowej</p>	<p>– omawia postanowienia układu Sikorski–Majski – wymienia i wskazuje na mapie miejsca najważniejszych bitew II wojny światowej z udziałem Polaków (walki o Narwik, Monte Cassino, Falaise,</p>	<p>– zna daty: walk o Narwik, walk o Tobruk, zerwania stosunków rządu emigracyjnego z ZSRS, katastrofy gibraltarskiej – wie kim byli: Władysław Raczkiewicz, Stanisław Mikołajczyk, Kazimierz</p>	<p>– omawia polityczne skutki katastrofy gibraltarskiej – omawia losy polskich żołnierzy internowanych po klęsce wrześniowej</p>

<p>– wyjaśnia kim byli: Władysław Sikorski, Władysław Anders</p> <p>– przedstawia okoliczności powstania polskiego rządu emigracyjnego</p>	<p>– wyjaśnia przyczyny zerwania przez ZSRS stosunków dyplomatycznych z polskim rządem na uchodźstwie</p>	<p>Arnhem, Berlin, bitwa o Anglię, oblężenie Tobruku)</p>	<p>Sosnkowski, Stanisław Maczek, Stanisław Sosabowski, Zygmunt Berling</p> <p>– wyjaśnia, jakie znaczenie miała działalność rządu emigracyjnego dla Polaków w kraju i na uchodźstwie</p> <p>- omawia okoliczności powstania układu Sikorski–Majski</p> <p>– opisuje okoliczności wyjścia z ZSRS armii Andersa</p> <p>– wymienia polskie formacje wojskowe uczestniczące w najważniejszych bitwach II wojny światowej</p>	<p>– przedstawia tworzące się w ZSRS i w kraju pod okupacją ośrodki przyszłych polskich władz komunistycznych</p>
<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>Polskie Państwo Podziemne</i>, <i>Związek Walki Zbrojnej (ZWZ)</i>, <i>Armia Krajowa (AK)</i>, <i>Szare Szeregi</i></p> <p>– zna datę powstania AK</p> <p>– wyjaśnia kim byli: Stefan Rowecki „Grot”, Tadeusz Komorowski „Bor”</p>	<p>– wskazuje na mapie rejony najintensywniejszej działalności polskiej partyzantki</p> <p>– przedstawia struktury Polskiego Państwa Podziemnego</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>partyzantka</i>, <i>Hubala</i>, <i>Śłużba Zwycięstwu Polski (SZP)</i>, <i>Delegatura Rządu RP na Kraj</i>, <i>sabotaż</i></p> <p>– wymienia sfery działalności Polskiego Państwa Podziemnego</p> <p>– wyjaśnia, jaką rolę odgrywała Armia Krajowa</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>cichociemni</i>, <i>dywersja</i>, <i>Bataliony Chłopskie</i>, <i>Narodowe Siły Zbrojne</i>, <i>Gwardia Ludowa</i>, <i>Armia Ludowa</i></p> <p>– zna daty: powstania SZP, ZWZ , akcji pod Arsenalem , zamachu na F. Kutscherę</p> <p>– wie kim byli: Henryk Dobrzański „Hubal”, Jan Bytnar „Rudy”, Jan Karski,</p>	<p>– charakteryzuje działalność partyzantki majora Hubala</p> <p>– wyjaśnia, w jaki sposób rząd emigracyjny utrzymywał kontakty z krajem pod okupacją</p>

			Jan Nowak- -Jeziorański – wyjaśnia, na czym polegała działalność Delegata Rządu na Kraj – wymienia najważniejsze akcje zbrojne ZWZ/AK	
– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>Rada Pomocy Żydom</i> , <i>„Żegota”</i> , <i>Sprawiedliwy wśród Narodów Świata</i> , <i>rzeź wołyńska</i> – zna daty: wybuchu powstania w getcie warszawskim, rzezi wołyńskiej – wyjaśnia kim byli: Irena Sendlerowa, Józef i Wiktoria Ulmowie, Witold Pilecki	– wymienia postawy Polaków wobec polityki okupanta niemieckiego	– wymienia znaczenie terminów: <i>szmalcownik</i> , <i>Ukraińska Powstańcza Armia (UPA)</i> , <i>czystki etniczne</i> – wie kim był Stepan Bandera – omawia wysiedlenia na Zamojszczyźnie i ich skutki	– wyjaśnia przyczyny i opisuje przebieg konfliktu polsko-ukraińskiego (rzeź wołyńska) na Kresach Wschodnich – charakteryzuje życie codzienne w kraju pod okupacją niemiecką na przykładzie Warszawy – opisuje postawy Polaków wobec Holokaustu – opisuje przebieg powstania w getcie warszawskim	– przedstawia stosunek państw zachodnich do Holokaustu – ocenia postawy Polaków wobec polityki okupantów
– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>godzina „W”</i> , <i>plan „Burza”</i> , <i>zrzuty</i> – zna daty wybuchu i upadku powstania warszawskiego	– wie kim był Tadeusz Komorowski „Bor” – przedstawia założenia planu „Burza”	– przedstawia przyczyny i opisuje skutki powstania warszawskiego	– wyjaśnia znaczenie terminu <i>operacja „Ostra Brama”</i> – zna datę operacji „Ostra Brama” – omawia okoliczności polityczne i militarne, które wpłynęły na podjęcie decyzji o wybuchu powstania w Warszawie	– opisuje realizację planu „Burza” na Kresach Wschodnich – ocenia decyzję władz polskiego podziemia dotyczącą wybuchu powstania, – ocenia postawę aliantów zachodnich i ZSRS wobec

			– omawia etapy przebiegu powstania warszawskiego	powstania warszawskiego
<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>Krajowa Rada Narodowa, Manifest PKWN, Polska Lubelska, Tymczasowy Rząd Jedności Narodowej (TRJN)</i></p> <p>– zna daty: ogłoszenia Manifestu PKWN, konferencji w Jałcie</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminu <i>proces szesnastu</i></p> <p>– wyjaśnia kim byli: Stanisław Mikołajczyk, Leopold Okulicki</p> <p>– wymienia postanowienia konferencji w Teheranie oraz w Jałcie dotyczące Polski</p>	<p>– zna daty: rozwiązania AK, procesu szesnastu , powstania TRJN</p> <p>– omawia okoliczności i skutki powstania TRJN</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminu <i>Niepodległość („NIE”)</i></p> <p>– wie kim był Edward Osóbka Morawski</p> <p>– przedstawia najważniejsze etapy procesu przejmowania władzy w Polsce przez komunistów</p> <p>– podaje przejawy zależności Polski od ZSRS po wojnie</p> <p>– opisuje metody represji zastosowane przez komunistów wobec Polskiego Państwa Podziemnego</p>	<p>– ocenia stosunek wielkich mocarstw do sprawy polskiej w czasie II wojny światowej</p>
<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>Organizacja Narodów Zjednoczonych, układ dwubiegunowy, Powszechna deklaracja praw człowieka, strefa okupacyjna, żelazna kurtyna, blokada Berlina Zachodniego, NATO, reparacje wojenne</i></p> <p>– zna przywódców Stanów Zjednoczonych i Rosji,</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>procesy norymberskie, plan Marshalla, doktryna Trumana</i></p> <p>– zna daty: konferencji założycielskiej ONZ, konferencji poczdamskiej, uchwalenia Powszechnej deklaracji praw człowieka , powstania RFN i NRD, powstania NATO</p>	<p>– wie kim był George Marshall</p> <p>– wymienia postanowienia konferencji w Poczdamie</p> <p>– przedstawia przyczyny powstania dwóch państw niemieckich</p> <p>– wskazuje okoliczności powstania NATO</p> <p>- charakteryzuje NATO i Układ Warszawski</p>	<p>– opisuje okoliczności budowy muru berlińskiego</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>Karta Narodów Zjednoczonych, Rada Bezpieczeństwa ONZ, Zgromadzenie Ogólne ONZ, sekretarz generalny ONZ, powstanie berlińskie, cztery D: denazyfikacja, demilitaryzacja, dekartelizacja, demokratyzacja</i></p>	<p>– ocenia znaczenie powstania ONZ</p> <p>– ocenia politykę państw okupacyjnych wobec Niemiec</p> <p>- omawia skutki blokady Berlina</p>

<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje na mapie podział Europy na blok zachodni i wschodni - wskazuje na mapie państwa należące do NATO 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia bilans II wojny światowej dotyczący strat ludności i zniszczeń – wyjaśnia, czym była zimna wojna i opisuje początki zimnej wojny 		<ul style="list-style-type: none"> – zna daty: podpisania Karty Narodów Zjednoczonych , ogłoszenia planu Marshalla – przedstawia polityczne skutki II wojny światowej – wyjaśnia genezę blokady Berlina Zachodniego 	
<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: <i>supermocarstwo, kraje demokracji ludowej, odwilż, tajny referat Chruszczowa, destalinizacja, Układ Warszawski</i> - wskazuje na mapie państwa Układu Warszawskiego 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu <i>powstanie węgierskie</i> – zna datę powstania węgierskiego – wie kim był Nikita Chruszczow – omawia cechy charakterystyczne państw demokracji ludowej 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu Rada Wzajemnej Pomocy Gospodarczej (RWPG) – wyjaśnia znaczenie śmierci Stalina dla przemian w ZSRS i krajach demokracji ludowej – omawia okoliczności powstania i znaczenie Układu Warszawskiego 	<ul style="list-style-type: none"> – zna daty: powstania RWPG , powstania Układu Warszawskiego, XX Zjazdu KPZR – wie kim był Imre Nagy – wymienia przyczyny i skutki powstania węgierskiego w 1956 r. oraz przedstawia jego przebieg 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje i porównuje sytuację społeczno-polityczną w ZSRS po zakończeniu II wojny światowej i po śmierci Stalina
<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: <i>Wielki Skok, rewolucja kulturalna, dekolonizacja, Trzeci Świat, Rok Afryki</i> – zna daty: Roku Afryki – wskazuje przyczyny rozpadu systemu kolonialnego 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu <i>metoda biernego oporu</i> – wie kim był: Mao Zedong, Mahatma Gandhi – wskazuje na mapie Koreę, Wietnam, Chiny, Indie, Pakistan – przedstawia najważniejsze skutki polityczne i gospodarcze procesu dekolonizacji 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia sposoby realizacji i skutki Wielkiego Skoku w Chinach – wyjaśnia, w jaki sposób przebiegała rewolucja kulturalna w Chinach 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: czerwona książeczka, neokolonializm – przedstawia przyczyny i skutki wojny domowej w Chinach po II wojnie światowej – opisuje komunistyczne reżimy w Chinach, szczególnie uwzględniając stosunek władzy do jednostki 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje proces dekolonizacji Indochin – charakteryzuje konflikty zbrojne w Afryce – charakteryzuje problemy państw Trzeciego Świata po uzyskaniu niepodległości – omawia przyczyny i skutki konfliktów w Azji w czasie zimnej wojny

			<ul style="list-style-type: none"> – opisuje skutki polityki gospodarczej i kulturalnej Mao Zedonga – podaje przyczyny konfliktu indyjsko-pakistańskiego – przedstawia skutki rozpadu brytyjskiego imperium kolonialnego w Indiach 	<ul style="list-style-type: none"> – ocenia rolę Mahatmy Gandhiego w procesie dekolonizacji Indii
<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: <i>Bliski Wschód</i>, <i>syjonizm</i> – zna daty: powstania Izraela, rewolucji islamskiej w Iranie, I wojny w Zatoce Perskiej 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu <i>konflikt żydowsko-palestyński</i> – wyjaśnia kim byli: Dawid Ben Gurion, Jasir Arafat, Ruhollah Chomejni – wskazuje na mapie rejon Bliskiego Wschodu i Zatoki Perskiej 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu „<i>Pustynna burza</i>” – wymienia przyczyny konfliktów izraelsko-arabskich – przedstawia okoliczności, w jakich powstało państwo Izrael 	<ul style="list-style-type: none"> – zna datę wojny o niepodległość Izraela – wie kim był Saddam Husajn – omawia proces powstawania państwa Izrael i jego funkcjonowanie w pierwszych latach niepodległości – opisuje charakter konfliktu bliskowschodniego – omawia konflikt w rejonie Zatoki Perskiej 	<ul style="list-style-type: none"> – ocenia rolę mocarstw światowych w konflikcie bliskowschodnim
<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu <i>wyścig zbrojeń</i> – wyjaśnia kim byli: Nikita Chruszczow, Fidel Castro, Johna F. Kennedy 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: <i>Praska Wiosna</i> – zna daty: wysłania pierwszego człowieka w kosmos, Praskiej Wiosny – wyjaśnia, na czym polegała rywalizacja (zimna wojna) między USA i ZSRS 	<ul style="list-style-type: none"> – zna daty: umieszczenia pierwszego sztucznego satelity w kosmosie, lądowania na Księżycu – omawia przyczyny i skutki Praskiej Wiosny 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia kim byli: Dwight Eisenhower, Jurij Gagarin, Neil Armstrong, Aleksander Dubček – omawia główne założenia polityki zagranicznej ZSRS i USA w latach 60. i 70. XX w. 	

	w dziedzinach: wojskowości i podboju kosmosu		– wyjaśnia okoliczności interwencji sił Układu Warszawskiego w Czechosłowacji	
<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: <i>Unia Europejska, euro</i> – zna datę powstania Unii Europejskiej w wyniku zawarcia traktatu z Maastricht – podaje przyczyny integracji europejskiej – wyjaśnia kim był Robert Schuman 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: <i>traktaty rzymskie, Europejska Wspólnota Węgla i Stali (EWWiS), Europejska Wspólnota Gospodarcza (EWG), Euratom, układ z Schengen, traktat z Maastricht</i> – zna daty: powstania EWWiS, podpisania traktatów rzymskich 	<ul style="list-style-type: none"> – zna daty: ogłoszenia planu Schumana, podpisania układu w Schengen – wie kim byli Konrad Adenauer, Alcide de Gasperi – wskazuje na mapie państwa założycielskie EWG oraz państwa należące do UE – wymienia zjawiska, które wpłynęły na umocnienie się demokracji w Europie Zachodniej po II wojnie światowej 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: <i>plan Schumana, Komisja Europejska, Parlament Europejski, Rada Europejska, Beneluks, unia celna</i> – przedstawia etapy tworzenia Unii Europejskiej – wyjaśnia, w jaki sposób doszło do demokratycznych przemian w krajach Europy Zachodniej i Południowej 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje na mapie etapy rozszerzania EWG – omawia wpływ integracji europejskiej na rozwój gospodarczy i demokratyzację państw Europy Zachodniej – ocenia gospodarcze i polityczne skutki integracji europejskiej
<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: <i>rewolucja obyczajowa, ruch kontestatorski, hipisi, pacyfizm, feminizm, segregacja rasowa</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – zna datę obrad soboru watykańskiego II – wyjaśnia kim byli: Martin Luther King, Jana XXIII, Pawła VI 	<ul style="list-style-type: none"> – zna datę buntów studenckich we Francji (1968) – przedstawia przyczyny przemian społecznych i kulturowych w drugiej połowie XX w. – omawia cechy charakterystyczne rewolucji obyczajowej i jej skutki 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia cele buntów studenckich w krajach zachodnich w latach 60. – wymienia hasła ruchów kontestatorskich – wyjaśnia, na czym polegała walka z segregacją rasową w USA – wymienia skutki obrad soboru watykańskiego II – prezentuje poglądy ruchów walczących o prawa kobiet w XX w. 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: <i>kontrkultura, laicyzacja, Greenpeace, Woodstock, terroryzm polityczny</i> – omawia cechy charakterystyczne ruchów kontestatorskich i pacyfistycznych – wymienia przejawy terroryzmu politycznego

			<ul style="list-style-type: none"> – omawia przyczyny, przejawy i skutki buntów studenckich – opisuje walkę o równouprawnienie rasowe – wymienia przykłady zespołów rockowych, które miały wpływ na kształtowanie się kultury młodzieżowej lat 60. i 70. 	<ul style="list-style-type: none"> – ocenia skutki społeczne, kulturalne i polityczne przemian obyczajowych lat 60. XX w. – ocenia znaczenie reform soboru watykańskiego II
<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: <i>Ziemie Odzyskane, przesiedlenia ludności, Polska Partia Robotnicza, Polskie Stronnictwo Ludowe (PSL), żołnierze niezłomni (wyklęci)</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: <i>akcja „Wisła”, referendum ludowe, demokracja ludowa, reforma rolna, nacjonalizacja przemysłu</i> – zna datę pierwszych powojennych wyborów parlamentarnych (1947) – wyjaśnia kim byli: Stanisław Mikołajczyk, Witold Pilecki, Danuta Siedzikówna „Inka” – wskazuje na mapie granice Polski po II wojnie światowej, kierunki powojennych przesiedleń ludności na ziemiach polskich 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: <i>Urząd Bezpieczeństwa (UB), cenzura prewencyjna, Zrzeszenie „Wolność i Niezawisłość” (WiN), bitwa o handel</i> – przedstawia przyczyny i skutki migracji ludności na ziemiach polskich po II wojnie światowej – opisuje metody, dzięki którym komuniści zdobyli władzę w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje międzynarodowe uwarunkowania ukształtowania polskiej granicy państwowej po II wojnie światowej – przedstawia okoliczności i skutki przeprowadzenia referendum ludowego – przedstawia realia funkcjonowania podziemia niepodległościowego – przedstawia etapy przejmowania władzy w Polsce przez komunistów – przytacza metody terroru stosowane przez komunistów 	<ul style="list-style-type: none"> – ocenia postawę żołnierzy wyklętych – ocenia postawy Polaków wobec nowego reżimu – podaje przejawy zależności Polski od ZSRS po wojnie – omawia przebieg odbudowy Warszawy – określa społeczne i polityczne konsekwencje wprowadzenia dekretów o reformie rolnej oraz nacjonalizacji przemysłu
<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: <i>Polska Zjednoczona Partia Robotnicza (PZPR), system</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: <i>plan sześcioletni, kolektywizacja, stalinizm, socrealizm</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – zna datę planu sześcioletniego 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia okoliczności powstania PZPR 	<ul style="list-style-type: none"> – ocenia kult jednostki w Polsce w okresie stalinizmu

<p><i>monopartyjny, Polska Rzeczpospolita Ludowa (PRL), system centralnego sterowania gospodarką, Państwowe Gospodarstwa Rolne</i></p> <p>– wyjaśnia kim byli: Władysław Gomułka, Bolesław Bierut</p>	<p>– zna daty: powstania PZPR, przyjęcia Konstytucji PRL</p> <p>– podaje założenia planu sześcioletniego</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: „<i>wyścig pracy</i>”, <i>przodownik pracy, kulak</i></p> <p>– podaje główne cechy ustroju politycznego Polski w okresie stalinowskim</p> <p>– wskazuje cechy charakterystyczne socrealizmu w kulturze polskiej</p>	<p>– przedstawia konsekwencje społeczne i ekonomiczne planu sześcioletniego</p> <p>– omawia cele propagandy komunistycznej w czasach stalinizmu</p> <p>– przedstawia założenia Konstytucji PRL z 1952 r.</p> <p>– opisuje system represji władz komunistycznych wobec Kościoła</p>	
<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>Służba Bezpieczeństwa (SB), odwilż październikowa, mała stabilizacja, obchody Tysiąclecia Chrztu Polski</i></p> <p>– zna datę obchodów Tysiąclecia Chrztu Polski</p> <p>– wyjaśnia kim byli: Władysław Gomułka, kardynał Stefan Wyszyński</p> <p>– prezentuje okoliczności dojścia W. Gomułki do władzy</p> <p>- zna wydarzenia związane z datami: 1956 r., 1968 r. , 1970 r.</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>poznański Czerwiec</i>, „<i>polska droga do socjalizmu</i>”, <i>Marzec 1968 r.</i>, <i>Grudzień 1970 r.</i></p> <p>– zna daty: wydarzeń poznańskich, polskiego Października, wydarzeń marcowych, wydarzeń grudniowych na Wybrzeżu</p> <p>– charakteryzuje okres rządów Władysława Gomułki, w tym politykę zagraniczną PRL</p>	<p>– wyjaśnia przyczyny i skutki oraz opisuje przebieg wydarzeń poznańskiego Czerwca i polskiego Października w 1956 r.</p> <p>– omawia przejawy odwilży październikowej w Polsce</p> <p>– przedstawia przebieg obchodów milenijnych</p>	<p>– zna datę wystosowania listu episkopatu polskiego do episkopatu niemieckiego</p> <p>– wie kim był Romek Strzałkowski</p> <p>– omawia proces odwilży</p> <p>– charakteryzuje przyczyny i narastanie konfliktu władz z Kościołem katolickim</p> <p>– wyjaśnia przyczyny i skutki kampanii antysemitkiej w Polsce w 1968 r.</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>List 34</i>, <i>Zmotoryzowane Odwody Milicji Obywatelskiej (ZOMO)</i></p> <p>– wyjaśnia przyczyny i skutki wydarzeń z Marca 1968 r. i Grudnia 1970 r.</p>	<p>– ocenia postawę Władysława Gomułki wobec wydarzeń poznańskich</p> <p>– ocenia zachowanie władz PRL w obliczu wydarzeń na Wybrzeżu w 1970 r.</p> <p>– ocenia rolę Kościoła katolickiego i środowisk studenckich w kształtowaniu opozycji wobec władz PRL</p> <p>– wymienia przedstawicieli polskiej szkoły filmowej</p> <p>– opisuje normalizację stosunków między Polską a Republiką Federalną Niemiec</p>

<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: „<i>druga Polska</i>”, <i>propaganda sukcesu</i> – wyjaśnia kim był Edward Gierk – przedstawia przemiany w życiu codziennym Polaków za rządów E. Gierka 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia cechy charakterystyczne rządów E. Gierka – opisuje życie codzienne w czasach PRL 	<ul style="list-style-type: none"> – zna datę nowelizacji Konstytucji PRL (1976) – omawia wpływ zagranicznych kredytów na rozwój przemysłu ciężkiego i górnictwa – wyjaśnia, na czym polegała propaganda sukcesu w czasie rządów E. Gierka 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: <i>ukryte bezrobocie</i>, <i>kino moralnego niepokoju</i> – zna postacie: Andrzeja Wajdy, Krzysztofa Zanussiego, Kazimierza Górskiego, Huberta Wagnera – wyjaśnia, dlaczego polityka gospodarcza E. Gierka nie przyniosła spodziewanych rezultatów – przedstawia okoliczności i skutki nowelizacji konstytucji w 1976 r. – przedstawia wpływ kina moralnego niepokoju na kształtowanie postaw Polaków 	<ul style="list-style-type: none"> – ocenia okres rządów Edwarda Gierka
<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu <i>Komitet Obrony Robotników (KOR)</i> – wyjaśnia kim byli: Jan Paweł II, Jacek Kuroń 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu <i>Czerwiec 1976 r.</i> – zna daty: wydarzeń czerwcowych (1976), powstania KOR, wyboru Karola Wojtyły na papieża, pierwszej pielgrzymki Jana Pawła II do Polski 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje genezę, przebieg i skutki wydarzeń czerwcowych w 1976 r. – określa cele i opisuje działalność KOR-u – wyjaśnia wpływ wyboru Karola Wojtyły na papieża na sytuację w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: <i>drugi obieg</i>, <i>Wolne Związki Zawodowe (WZZ)</i> – wyjaśnia kim byli: Stanisław Pyjas, Jan Józef Lipski, Antoni Macierewicz, Zbigniew i Zofia Romaszewska, Leszek Moczulski 	

			<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia okoliczności narodzin opozycji demokratycznej w Polsce – charakteryzuje rozwój organizacji opozycyjnych w latach 70. XX w. 	
<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: <i>strajk okupacyjny, 21 postulatów „Solidarności”, NSZZ „Solidarność”</i> – zna datę strajków sierpniowych, porozumień sierpniowych z Gdańska – zna postacie: Lecha Wałęsę, Annę Walentynowicz 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: <i>wydarzenia sierpniowe, porozumienia sierpniowe</i> – przedstawia przyczyny i skutki strajków sierpniowych w 1980 r. 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: <i>Międzyzakładowy Komitet Strajkowy (MKS), karnawał „Solidarności”</i> – omawia przebieg wydarzeń sierpniowych 	<ul style="list-style-type: none"> – zna daty: powstania NSZZ „Solidarność” (IX 1980) – zna postacie: Bogdana Borusewicza, Andrzeja Gwiazdę, Mehmeta Ali Ağcę – omawia działalność NSZZ „Solidarność” w okresie tzw. karnawału „Solidarności” – przedstawia reakcję ZSRS na wydarzenia w Polsce w 1980 r. 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, w jaki sposób władze komunistyczne w Polsce przygotowywały się do konfrontacji siłowej z opozycją
<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: <i>stan wojenny, Wojskowa Rada Ocalenia Narodowego (WRON), internowanie</i> – zna datę wprowadzenia stanu wojennego – wyjaśnia kim byli: Wojciech Jaruzelski, Lech Wałęsa, Jerzy Popiełuszko 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia okoliczności wprowadzenia stanu wojennego w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje przebieg stanu wojennego w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> – zna daty: pacyfikacji kopalni „Wujek”, zamordowania ks. Jerzego Popiełuszki – przedstawia reakcję świata na sytuację w Polsce w okresie stanu wojennego, w tym przyznanie Pokojowej Nagrody Nobla Lechowi Wałęsie – charakteryzuje sytuację PRL po zniesieniu stanu wojennego 	<ul style="list-style-type: none"> – ocenia postawy społeczeństwa wobec stanu wojennego

			<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia reakcję społeczeństwa na stan wojenny – wskazuje wydarzenia, które doprowadziły do upadku komunizmu w Polsce 	
<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu <i>Jesień Ludów</i> – zna przywódców Stanów Zjednoczonych, ZSRS i Czechosłowacji 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: <i>aksamitna rewolucja, pierestrojka, głasnost</i> – zna daty: obalenia komunizmu w europejskich państwach bloku wschodniego, zjednoczenia Niemiec, rozpadu ZSRS 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu pucz Janajewa – wyjaśnia kim byli: Borys Jelcyn, Giennadij Janajew – przedstawia przejawy kryzysu ZSRS w latach 80. XX w. – wyjaśnia okoliczności rozpadu ZSRS 	<ul style="list-style-type: none"> – zna daty: rozwiązania RWPG i Układu Warszawskiego, rozwiązania ZSRS – charakteryzuje politykę R. Reagana i jej wpływ na zmianę sytuacji międzynarodowej – charakteryzuje wydarzenia Jesieni Ludów w państwach bloku wschodniego – omawia proces rozpadu ZSRS, uwzględniając powstanie niepodległych państw w Europie – wyjaśnia, jakie były przyczyny rozwiązania RWPG i Układu Warszawskiego 	<ul style="list-style-type: none"> – ocenia rolę M. Gorbaczowa i R. Reagana w zmianie układu sił w polityce międzynarodowej – przedstawia rolę Gorbaczowa w upadku komunizmu w państwach bloku wschodniego – wymienia próby reform w ZSRS i określa ich skutki polityczne
<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: <i>obrady Okrągłego Stołu, wybory czerwcowe</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: <i>Obywatelski Klub Parlamentarny (OKP), sejm kontraktowy</i> – zna datę powołania rządu Tadeusza Mazowieckiego 	<ul style="list-style-type: none"> – podaje postanowienia i skutki obrad Okrągłego Stołu – przedstawia następstwa wyborów czerwcowych 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: „<i>gruba linia</i>”/„<i>gruba kreska</i>”, <i>ustalenia z Magdaleny</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – ocenia znaczenie obrad Okrągłego Stołu dla przemian politycznych w Polsce

<p>– zna daty: obrad Okrągłego Stołu, wyborów czerwcowych – wyjaśnia kim był Tadeusz Mazowiecki</p>	<p>- wyjaśnia przyczyny zawarcia porozumienia „Okrągłego Stołu”</p>		<p>– zna datę wyboru Wojciecha Jaruzelskiego na prezydenta – zna postacie: Czesława Kiszczaka, Leszka Balcerowicza, Bronisława Geremka, Krzysztofa Skubiszewskiego – omawia okoliczności zwołania Okrągłego Stołu – przedstawia reformy rządu Tadeusza Mazowieckiego</p>	
<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>hiperinflacja</i>, <i>gospodarka wolnorynkowa</i>, <i>prywatyzacja</i>, <i>bezrobocie</i> – zna postacie: Leszka Balcerowicza, Jacka Kuronia, Aleksandra Kwaśniewskiego, Lecha Kaczyńskiego</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>plan Balcerowicza</i>, <i>pluralizm polityczny</i> – zna daty: wdrożenia planu Balcerowicza, wyboru Lecha Wałęsy na prezydenta, pierwszych w pełni demokratycznych wyborów do parlamentu, wyboru Aleksandra Kwaśniewskiego na prezydenta, uchwalenia Konstytucji RP, wyboru Lecha Kaczyńskiego na prezydenta – wymienia reformy przeprowadzone w 1999 r. – wymienia najistotniejsze przemiany ustrojowe i ekonomiczne III Rzeczypospolitej</p>	<p>– omawia założenia, realizację i skutki gospodarcze planu Balcerowicza</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminu „<i>wojna na górze</i>” – zna daty: rozwiązania PZPR, uchwalenia małej konstytucji, reformy administracyjnej – zna postacie: Jana Olszewskiego, Jarosława Kaczyńskiego, Ryszarda Kaczorowskiego – omawia koszty społeczne reform gospodarczych – charakteryzuje scenę polityczną pierwszych lat demokratycznej Polski – przedstawia proces budowania podstaw prawnych III Rzeczypospolitej</p>	<p>– ocenia przemiany polityczne i gospodarcze w Polsce po 1989 r. – omawia podstawy ustrojowe III Rzeczypospolitej w świetle konstytucji z 1997 r.</p>

			– wyjaśnia przyczyny rozpadu obozu solidarnościowego	
– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>NATO</i> , <i>referendum akcesyjne</i> , <i>Unia Europejska</i> – zna daty: przyjęcia Polski do NATO (1999), wejścia Polski do UE (2004)	– wyjaśnia znaczenie terminu <i>referendum akcesyjne</i> – przedstawia przyczyny i skutki przystąpienia Polski do NATO i UE – omawia konsekwencje członkostwa Polski w NATO	– wymienia i omawia etapy integracji Polski z UE – przedstawia postawy Polaków wobec problemu integracji Polski z UE	– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>Trójkąt Weimarski</i> , <i>Grupa Wyszehradzka</i> – zna datę wyjścia ostatnich wojsk rosyjskich z Polski – określa główne kierunki polskiej polityki zagranicznej – wymienia i omawia etapy polskiej akcesji do NATO	– ocenia rezultaty polskiego członkostwa w NATO i UE – opisuje udział Polski w wojnie z terroryzmem – wymienia korzyści, jakie przyniosły Polsce integracja z UE oraz wejście do NATO